Ч. 253 Субота 11 (23) падолиста 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вольні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Держави европейскі а Туреччина.

Льорд Сельсбері виголосив на зборах консерватистів в Брайтоні (Brighton) дуже цікаву і характеристичну бесіду о подіях в Туреччині. При сій нагоді подав він також до відомости письмо султана Абдул Гаміда, яке той написав до него з нагоди попередної его бесіди в Ґільдгаль. Султан каже, що та бесіда зробила ему велику прикрість і то спонукало его написати тепер письмо до президента анґлійского кабінету. На то, що льорд Сельсбері сказав, що не вірить в переведенє реформ з Вірменії, відповідає султан, що то есть рішуча его постанова і він ручить своїм словом, що реформи будуть переведені в як найкоротшім часї. Коли Сельсбері сумнїває ся о тім, то причиною тому суть хиба лиш якісь інтриґи деяких осіб в Туреччинї або поза еї границями. Для того просить султан льорда Сельсбері'ого щоби він довіряючи его особистому заявленю виголосив другу бесіду, а результату тої его просьби вижидає він з великим неспокоєм.

Льорд Сельсбері зробив так, як его просив о то султан і виголосив в Брайтоні бесіду і сказав в ній, що до прочитаного письма від султана, як то само собою розуміє ся, не потребує додавати коментаря. Що-до порозуміня держав европейских зазначив льорд Сельсбері яко безусловну конечність, щоби все, що має робити ся, робило ся на основі згідних постанов. „Як знаєте — казав Сельсбері — беремо участь в европейскім концертї, котрий постановив однодушно ділати. Деякі люди думають, що Анґлїя має якийсь особливий або більший вплив і більшу одвічальність як другі держави. Я тому рішучо перечу. Ми подібно як і всї наші держави в такім самім положеню що й другі, котрі мають спільно дїлати, значить ся, що не можемо нічого вдіяти, скоро другі за то не згодять ся, але не хочу тим зазначити, мов би то межи державами проявила ся хоч би лиш тінь якоїсь незгоди. Під конець своєї бесіди сказав льорд Сельсбері: „Я не вижидаю скорого розпаденя турецкої держави, але живемо в часї переходовім, а так само тут як і деинде запанував наклін до зміни політичних уряджень. Відносини Анґлії до держав суть як найдружнїйші, дружнїйші, як давно вже не були такі, але мимо того мусить анґлійска фльота бути досить сильною супротив всяких можливих комбінаций. — При сій нагоді згадав ще льорд Сельсбері про недужого амбасадора турецкого Рустема-пашу і висказав ему признанє за его діяльність в Либанонї та додав, що коли-б тепер були дорадниками султана такі мужі як Рустем, то не треба би було аж такого способу, як спільна акция держав. Длячого нема таких мужів як Рустем-паша, то питанє, о котрім бесідник не може говорити; але задача, яка має ся перевести у Вірменії, зависить так само від того, щоби знайшли ся відповідні люди до неї, як і від законодавства відповідаючого вповні положеню.

Бесіда льорда Сельсбері'ого єсть безперечно вельми важна і характеристична для поясненя теперішної ситуациї в Европі взагалї, а специяльно в Туреччинї. Вельми характеристичним моментом в ній було відчитанє султаньского письма. Єсть то перший і небувалий доси случай, щоби султан, монарх і голова духовної власти музулманьского сьвіта смирив ся перед міністром чужої держави, писав до него письмо, жалував ся, як той котрого бере ся вже розпука і в чисто внутрішних справах своєї держави ручав ся перед тим мінїстром своїм словом та просив его, щоби він виголосив бесіду, немов оправдував перед сьвітом і піддержував его повагу.

А що-ж на то все льорд Сельсбері? Прочитав письмо султана і сказав, що не потребує додавати до него ніякого коментаря. Але й зараз згадав про Рустема-пашу і додав, що коли б султан мав таких дорадників, як Рустем, то не треба би було спільної акциї держав. Чи се має значити, що льорд Сельсбері, що Анґлія має повне довірє до султана і принимає до відомости данє ним султаньске слово та оголошує его сьвітови, щоби тим способом успокоїти занепокоєні уми? Чи не пробиває ся тут в словах Сельсбері'го виразне недовірє до султана мимо даного султаном слова? Що-ж дивного, що бесіда анґлійского президента міністрів викликала у всїх дипльоматичних кругах велику сензацию і стала ся причиною всіляких коментарів в ґазетах. Він — кажуть — ані одним словом не згадав, що вірить султанови на слово, не дав нічим в своїй бесіді пізнати, що змінив свій погляд на становище султана, а в берлиньских кругах полїтичних говорять навіть зовсім отверто, що льорд Сельсбері має як найбільше недовірє до султана. Анґлійский президент мінїстрів — кажуть — набрав того переконаня, що вплив Нелидова, російского амбасадора в Константинополи став ся у султана миродайним і що Росия єсть причиною всяких перешкод, які стають в дорозї анґлійским плянам.

Ба, не досить того; в Анґлії підозрівають, що не лиш Франция іде рука в руку з Росиєю але навіть і Німеччина стає по сторонї

12)

До Сьвятої Землї.

Після записок о. Якова Пріґля переповів і многими поясненями доповнив — К. Вербенко.)

(Дальше).

Хто були Самаританцї? Самаританцями або Самарияни називано жителів тої части Палестини або Сьвятої Землї, що звала ся Самария. Коли асирийский король Сальманассар в 720 р. перед Хр. розбив був ізраїльску державу, спровадив сюди богато людий з Вавилона і Кути та надав їм тут землї. Нові поселенцї не могли удержати зовсїм своїх звичаїв і обичаїв та своєї віри і змішали ся з первістними жителями і так вийшла та мішанина племени, котру пізнїйше називано Самариянами. В книгах старого завіта каже ся: Король асирийский спровадив народи з Вавилона і з Кути, з Авах і з Емафт і Сафарваїм та поселив їх в містах Самариї на місце синів Ізраїля. І они взяли Самарию в посїданє та мешкали по містах в ній.

Самарияни були отже мішаниною з жидів і Вавилонців, а так само і віра їх була мішаниною з жидівскої і поганьскої. Від жидів приняли они Мойсеєві закони, але попри то задержали і свої. Правдиві жиди не любили їх длятого, ба, ненавидїли їх гірше, як дійстних поган. Правдивим жидам не вільно було не то побирати ся з Самариянками але навіть мешкати з Самариянами в однїй хатї, або пити чи їсти з однОЇ і тої самої посудини. Коли перский король Кирос позволив жидам вернути з неволї вавилоньскої до свого краю і они взяли ся ставити на ново сьвятиню в Єрусалимі, хотїли Самарияни помагати їм, але жиди тої помочи не приняли і остаточно прийшло до рішучого роздору. Нові жителї Єрусалима, що вернули з неволї, позволили були первістно старим жидівским родам, що остались були в краю і змішались вже з Самариянами, осїдати в Єрусалимі, але відтак стали ся лякати, що ті возьмуть перевагу і насамперед силували їх, щоби они розводили ся з Самариянками а відтак таки їх зовсїм виключили. Тогди утворили Самарияни окрему свою громаду віроісповідну та поставили собі окрему сьвятиню на взорець Єрусалимскої на горі Ґарізім.

Як велика була ненависть межи жидами а Самариянами, видко з того, як відповіли жиди Спасителеви, коли він їм сказав: Коли вам правду кажу, чому не вірите менї? — А они ему сказали на то: Хиба ж не правду кажемо, що ти Самариянин і маєш біса в собі. — Коли жиди хотїли кому зробити найбільшу нечесть, то прозивали его Самариянином. На відворот, Самарияни відплачували ся жидам. Коли Ісус Христос хотїв зайти в одно самарийске село, то там не хотїли приймити его, бо сказали, що лице его глядить до Єрусалима. Так само здивувала ся Самариянка, коли Спаситель попросив еї води і спитала: Як же ти можеш просити у мене води, коли ти жид, а я Самариянка. Прецї жиди не знають ся з Самариянами.

Давнїйше були Самарияни в Єгиптї, в Дамаску, Аскальонї і других містах; нинї есть їх ще лиш дуже мала громадка в містї Наблус — всего лиш 130 душ, але они держать ся кріпко своєї віри і старо-еврейского письма, хоч вже говорять по арабски.

Наплюс.

З міста Самариї пішли ми до Наплюса званого по арабски Наблус. Єсть то стародавне місто Сихем або Сихар, котре лежало трохи дальше як нинїшнє Наплюс, а котре побудував ще римский цїсар Флявій Веспазиян і назвав Флявія Неаполїс, від чого пішла теперішна назва Наплюс або Наблус. Недалеко міста Сихем закопав був патріярх Яков під якимсь терпентинцем чужі божки і ковтки, які принесли були его люди з Мезопотамиї. В Сихемі коронував ся Ровоам 975 р. перед Хр. на ізраїльского короля, а коли Ізраїлитяни зажадали від него, щоби він зменшив їм тягари, які наложив на них его батько Саламон, а він того не хотїв зробити, то десять племен вибрало собі королем Єровоама і утворили окреме королївство з столицею Самария.

По довгій їздї прибули ми в долину Си-

Росиї. Німеччина, — кажуть — підпирає Росию навіть сильнійше, як Франция, бо Франция має на всході політичні інтереси, котрі не суть згідними з інтересами Росиї, а Німеччина не має ніяких інтересів. Так отже творить ся против Анґлії трудержавний союз: Росиї, Франциї і Німеччини.

Дипльоматичні круги непокоять ся ще й иншими проявами на Всході. Непокоїть іменно то, що на острові Крета зачинає ситуация ставати знов грізнійшою, а єсть обава, що й в Македонії готова вибухнути революция. Говорять отже отверто, що на теперішній дорозі не дасть ся нічого осягнути і що в недалекім часі треба буде скликати конференцию амбасадорів великих держав европейских. Яко дальшу ознаку непевної ситуациї уважають і то, що в послідних часах настало значне зближенє ся Росиї до Болгариї, а знаком того має бути телєґрама царя Николая з подякою за ґратуляцию з нагоди уродин доньки, вислана до кн. Фердинанда. Росия — кажуть — старає ся станути знову сильнійше на Балкані.

Мимо того всего каже льорд Сельсбері, що межи державами европейскими єсть повна згода. Як на тепер, то не можна о тім сумнівати ся. Німеччина, що правда виступала і виступає з великою резервою, бо з одної сторони каже, що не має ніякого інтересу на всході, з другої не хотіла би наразити ся Росиї, а з трегої таки не може щиро підпирати Анґлії, котра стоїть на перешкоді еї інтересам. А всеж таки Німеччина приступила згідно до акциї, як то видко з депеші, яку одержав Pest. Lloyd з Берлина, в котрій так сказано: На вчерашнім обіді у австрийського амбасадора Седеньо'го був також німецкий канцлер кн. Гогенльоге і секретар державний Маршаль. Політичне занепокоєнє, яке викликали онодги ґазети, єсть зовсім безосновне. Згода держав европейских що-до подій на всході єсть як найліпша.

То само можна сказати і о Росиї. Росия відразу годила ся на спільне поступоване держав; она пристала навіть на то, щоби подвоїти число стацийних кораблів в Константинополи, та щоби вислати ескадру на турецкі води. Лиш на одно не годила ся, а то, щоби на случай конечної потреби і коли б грозила небезпечність амбасадорам держав в Константинополи, були уповажнені поробити самостійно деякі зарядженя. Росия тому спротивилась і жадає, щоби такого повномочия амбасадорам не давати, лиш щоби на случай потреби держави знов порозуміли ся, що мають робити.

Отже так стоїть тепер справа поступованя держав европейских супротив Туреччини. Що дальше вийде з того, побачимо незадовго.

Перегляд політичний.

Є. Вел. Цісар принимав онодги на авдиенциї президента міністрів ґр. Баденього а відтак мін. ґр. Ґолуховского і Калая. Відтак відбула ся по полудни нарада міністрів під проводом ґр. Баденього.

Анґлійский амбасадор Кіріє конферував вчера з міністром справ заграничних ґр. Ґолуховским. В честь его відбув ся в анґлійскій амбасаді снїданок, в котрім взяли участь амбасадор німецкий і турецкий.

З Константинополя доносять, що міністер справ заграничних Тевфік-паша повідомив всіх амбасадорів о зарядженях, які поробив вел. везир на приказ султана для скорого зробленя порядку в збунтованих провінциях. Здаєсь однакож, ще Порта буде мусіла вислати в сій справі формальну ноту до держав.

Фльоти держав европейских збирають ся вже на турецких водах; до них прилучить ся також і один корабель Сполучених Держав американьских.

Новинки

Львів дня 22 падолиста 1895

— **Перенесеня.** Дирекция почт і телеграфів перенесла асистента почтового Стан. Павлусевича з Ряшева до Львова на дворець.

— **Виділ філії товариства „Просьвіти" в Тернополи** уконституував ся в такий спосіб: На голову вибрано о. Евстахія Цурковского пароха з Пастасова, на заступника голови о. Вол. Громницкого пароха в Тернополи, секретарем о. А. Глодзиньского професора господарства в семинариї учительскій, бібліотекарем о. Я. Вацика катихита при женьскій школі видїловій, а касиером дра Станислава Дроздовского, концинїєнта адвокатского.

— **Семинарі для судиїв.** В цїли доповняючого образованя молодих судиїв завів президент львівского висшого суду краевого др. Тхуржницкий при всїх судових трибуналах всхідної Галичини і Буковини семинарі. В семинарах тих мають обговорюватись правничі квестиї через відчити і дискусиї. Перший збір участників такої семинариї у Львові відбув ся минувшого тижня. На сім зборі мав відчит авскультант Ярослав Лепкий о правній сути посїданя, о посїданю табулярнім і природнім та о відносинам між ними.

— **Холера** проявила ся в двох нових місцевостях чортківского повіта, а то в Сосолівцї і Улашківцях, де занедужали: в Сосолівцї одна особа, котра й померла, а в Улашківцях дві, з котрих одна померла, а друга остала в лїченю. Впрочім стан холери в краю не змінив ся. З попередних днів було в лїченю 13 недужих осіб, занедужали 4 особи, померли 4, а в лїченю остало 13 осіб.

— **Трамвай електричний** заведено перед кількома місяцями в італїяньскім місті Генуї. Отже минувшого тижня поліция спинила рух трамваєвий на всїх улицях, а то з причини, що не було дня, щоби не лучило ся яке нещастє. Майже всї генуеньскі улицї ідуть сильно під гору, бо місто побудоване на стрімкім березї над морем. Під гору виїздили вози трамваєві без ніякого припадку, але на долину майже все гнали з блискавичною скоростию і не було способу їх задержати. При тім вискакували з шин і робили великі шкоди, а їдучі були виставлені на більші або менші ушкодженя.

— **Рабунок.** Якась жінка порядно по міски одїта втягнула онодги вечером 7-лїтну дївчинку Марию Бязин, дочку кравця, до сїний одного дому при площи Капітульній у Львові і вийняла там дитинї з уший пару золотих серїжок а відтак утїкла. Такі случаї, де обкрадають ся дїти, повтаряють ся частїйше в великих містах. У Львові они ще розмірно рідкі.

— **Честні родичі.** До львівскої поліциї приведено передвчера честну пару, іменно зарібника Василя Іванишва і Настю Баранущак, обоє караних вже судово за мученє своєї дитини. Однако та кара не поправила їх, бо як доказано, знущають ся они дальше в нелюдский спосіб над своєю 11-лїтною дочкою Катериною, побили еї і покалїчили, так, що цїле тїло дитини немов одна рана, а навіть отець хотїв еї передвчера в ночи повісити на ремени. Дитину відобрано тим нелюдям і віддано тимчасом до комісариату, а честну пару засаджено до арешту поліцийного, звідки мають еї видати судови.

— **Порядні гості.** Передвчера в ночи вели

хем. Єсть то дуже урожайна долина, котрою пливуть потоки, що випливають з гори Гарізім. В сій долинї мають Сихемцї свої огороди. Під вечер прибули ми до Сихема і станули під містом та розложили там свої шатра під оливними деревами. З міста поприходило множество людей а всї хотїли нам в дечім помагати, розуміє ся, щоби дїстати за то добрий бакшіш. Шевцї сихемскі хотїли нам чистити чоботи, кравцї пришивати ґузики, що нам в дорозї повідривали ся, а хлопцї зносили нам пахучі рожі. Наш приїзд до Сихема був для тамошних жителїв великим сьвятом. Але наш драґоман Льоренцо казав нам: Не заходіть собі богато з тими людьми, бо побачите, що они вас обкрадуть!

Позаяк було ще видко ся, то ми пішли зараз на місто. Сихем має яких 20.000 душ і єсть досить чисте, що на Всході значить дуже богато. В Сихемі єсть найцїкавійша божниця самарийска. В сій божници переховують Самарияни свою найбільшу сьвятощ, іменно пять книг Мойсеєвих, списаних на перґаміні, котрі держать в срібній скринї. Книги Мойсея то у них одні сьвяті книги, а Мойсей сам лиш один у них пророк, всїх инших пророків уважають они за лжепророків. За оплатою доброго бакшіша показують они ту свою сьвятощ.

Коло Сихему з одного боку єсть гора Гарізім, звана також горою благословения, длятого, що на ній благословив Йозуа Ізраїлитян на случай, коли будуть держати ся законів. Гора Гарізім, звана нинї Джебель ет-Тор єсть 868 метрів висока, від півночи заросла лісами і має богато жерел; на еї вершку суть ще слїди колишної самарийскої сьвятинї і развалини якоїсь церкви. З другого же боку єсть гора Гебаль, або гора проклятя, названа так длятого, що тут відчитав Йозуа проклятя на тих, котрі би відступали від законів Божих.

Коло Сихема починає ся поле Якова і тягне ся далеко аж до Сило, та єсть дуже урожайне. На сїм поли пристанув був Авраам з своєю жінкою Сарою і Лотом, коли вийшов з Гарану та прийшов до Канаана. Се поле купив був пізнїйше патриярх Яков від дїтий Гемора, батька Сихема, коли вернув був з Мезопотамиї, за 100 ягнят.

Дня 5 мая, т. є. в пяту недїлю по Великодних сьвятах відправили були службу Божу всї сьвященики, що були в каравані, а відтак пустилась каравана в дальшу дорогу. Ми прийшли насамперед до гробу Йосифа египетского. Ізраїлитяни, коли виходили з Египту, забрали з собою, як звістно кости Йосифа до обітованої землї і похоронили їх тут на поли Якова недалеко Сихема. Над гробом Йосифа египетского поставили Турки мошею, котра побілена і длятого еї вже здалека видко.

Керниця Якова. Сило. Бетель. Ель-Біре.

Недалеко від гробу Йосифа египетского єсть керниця Якова. Еї длятого так називають, бо еї казав викопати ще патриярх Яков. Коло керницї Якова обявив ся Ісус Христос Самарянцї, що прийшла з Сихема по воду, яко Спаситель сьвіта. Она побігла зараз до міста, дала знати, а люди зійшли ся і просили Ісуса, щоби він у них остав ся, а Ісус пішов з ними і був у них через три днї та научав їх. — Над керницею Якова стоїть малий, склеплений будинок, а над самою керницею єсть завішений красний образ представляючий Спасителя в розмові з Самарянкою. Я взяв собі з керницї Якова малий камінчик, бо мене о то просили в Єрусалимі.

Від керницї Якова зайшли ми за чотири години до Сило. Єсть то подібно як і Сихем славне місто; по арабски зве ся оно Селун. До Сила приніс був Йозуа, занявши обітовану землю кивот завіта, котрий перестояв тут 328 лїт. До Сила прийшла була Анна, жена Ельками випросити собі у Господа Бога сина. Господь Бог вислухав еї молитву і она привела на сьвіт Самуїла, а відтак принесла хлопця, коли він ще не уміз говорити, до Гелїого і жертвувала его Богу. В Силї почув Гелї сумну вість, що Филистияни побили Ізраїлитян, що кивот завіта попав ся в руки ворога, та що оба его сини Офнї і Фінес погибли. На ту вість повалив ся він із стільця горілиць і зломив собі вязи. На місцї давного міста стоїть нинї нужденне арабске сільце. Ми тут стали на обід під оливними деревами, а відтак пішли дальше до Бетеля.

Бетель, по арабски Бетін, єсть одним із найстарших міст в Палестинї і звало ся давнїйше Люс. Коли Яков втїкав перед своїм братом Єсавом до Лабана в Мезопотамії, станув в Бетели на вічліг. Тут видів він у снї драбину, котрої один конець стояв на землї, другий сягав аж до неба, а ангели сходили по ній і виходили. На самім же вершку був сам Господь Бог. Небесна драбина Якова єсть образом наших християньских церков. Кожда в них єсть домом Божим і драбиною неба, по котрій ангели сходять і виходять та заносять наші молитви перед Господа Бога.

В Бетели завів був король Єровоам ідолопоклонство, бо уставив був там золоте теля

у Львові до одного фіякра якісь три молоді люди і веліли себе завезти на улицю Замарстинівску. Приїхавши на місце, заплатили візникови після такси 40 кр. за їзду і висіли. Коли візник вернув на становище і заглянув до середини фіякра, побачив що порядні гості відрізали в фіякрі і забрали з собою шкіряний фартух, вартости 15 зр.

— **Убийник тестя.** В селї Королївцї коло Бродів мешкав Яків Кун разом з своїм тестем Гефнером. Сей пропивав все цїлий заробок, замість его давати на удержане. З тої причини прийшло дня 5 с. м. до великої сварки між ними, в часї котрої Кун пхнув свого тестя Гафнера ножем пять разів в плечі. Тяжко раненого відставлено до брідского шпиталю, а убийника арештовано.

— **Роздертий псами.** Дня 15 с. м. в селї Пелцовизна під Варшавою найшли люди, ідучі рано в поле до роботи коло зелїзничого шляху труп мужчини, котрого цїле тїло крім ніг в чоботах, було покрите ранами. Небіжчик лежав майже нагий, кусники его одежи лежали порозкидувані довкола него. Ланьцухові пси, що за-для недбалости тамошних мешканцїв бігають в ночи самопас, напали на нещастного і там его зажерли. Кусні одежі, слїди на насипі зелїзничім, стратована земля і поломлена лїска, сьвідчили о страшній борбі, яку звів нападений з розлюченими псами. Тїла спершу нїхто не міг розпізнати, тим більше, що цїла шкіра з голови була здерта, а в однім місци була прокушена діра, так що аж мозок виставав, лїве ухо і кусник лиця були видерті. Слїдство виказало, що небіжчиком був 50-лїтний кравець Ясиньский, котрий спізнивши ся на поїзд, вертав пішки до дому.

— **Збір каштанів у Франциї.** Послїдним осїнним збором французского рільника есть збір каштанів, котрі від віків становили і становлять поживу людий і звірят домашних. У Франциї, Італїї, на островах Середземного моря каштан дуже важна річ. І так у Франциї збирають що року 5 до до 6 міліонів метричних сотнарів каштанів різного рода, що представляе около 45 міліонів франків вартости. Дерева солодких каштанів ростуть на різних ґрунтах і майже в цїлій Франциї. Однако лїпше удають ся і родять смачнійший овоч в гористих околицях. В Савої і Оверніі суть найлїпші роди. Бідні мешканці деяких сторін часто не мають иншої поживи як бараболї і каштани, а в поганьских часах мешканцї Франциї крім звірини, дубового жолудя і каштанів не знали иншого корму. Аж пізнійше з поступом просьвіти стала розповсюднювати ся управа ярин і збіжа а вкінци запанували над каштанами бараболї. Мимо того каштан не утратив у Франциї свого значіня і нинї ще есть улюбленою стравою не лиш бідних, але й богатих. Гірші роди каштанів дають ся худобі і безрогам, котрі лакомо споживають той корм. Горівка каштанова не гірша від бараболяної або навіть і житної, а вивар з того виробу е дуже доброю стравою для худоби. Дерево каштанове цїнять ся яко материял будівляний і столярский і займае по дубинї перше місце, бо не кривить ся і не підлягае впливам змін теплоти. Каштан жие дуже довго і доходить нераз до значної величини. Так н. пр. в департаментї Шер під місточком Сансер росте каштан, що мае вже кільканайцять столїть. Він мае 10 метрів в окрузї і родить ще тепер дуже обильно.

Штука, наука і лїтература.

— „**Учителя**" ч. 22 містить: Продовжене критичних заміток про „Школу народну ч. III. у Львові 1894"; — початок критичної розвідки „Школа в Добромили"; — порівнуючу статистику елементарної науки в цивілізованих краях після Левассера; — рух в руских товариствах; іменованя, всячину і відозву комітету основуючого філїю руского товариства педаґоґічного в Тернополи.

— „**Дзвінка**" ч. 22 містить: Продовжене оповіданя Льва Толстого „Два старцї"; — байку Л. Глїбова „Собака і кінь"; — оповідане „Нюся" Н. Полтавки; — казки „Добрий богатир", „Колачик" і „Жолуд та гарбузи" та загадки, задачі і розвязки. В тім числї „Дзвінка" нема нїякої ілюстрациї.

Господарство, промисл і торговля

— **Ц. к. Дирекция руху зелїзниць державних** оповіщуе: Австро-угорско-румуньский звязок зелїзничий. З днем 1 грудня 1895 увійде в житє: додаток II. до тарифи часть II. зшиток 1., додаток I. до зшитка 1. приписів вкажуючих дорогу перевозу, додаток I. до табелї реекспедицийної.

олтар, на котрім приносив жертву. За то Господь Бог тяжко его покарав, бо коли він станув коло престола і сипав кадило, усхла ему рука, що еї був витягнув і він не міг еї вже знову зігнути і притягнути до себе. Таке саме золоте теля установив був Єровоам в Данї.

Аж пізно вечером прибули ми до Бетеля і станули під місточком, що нинї мае ледви 400 душ. До нас збігли ся зараз цїкаві з міста і як всюди так і тут витягали руки та просили: Ховаджа бакшіш! Ховаджа бакшіш! (Пане, дайте бакшіш!) Хлопцї з Бетеля не висьмівали нас. Мабуть знали, яку науку дав їх попередникам пророк Єлисей. Коли він ішов до міста Бетель, вибігли розпустні хлопцї і стали насьмівати ся з него та кликати: Ходи сюди, лисий! Ходи сюди, лисий! Тогди обернув ся пророк і погрозив їм в імени Божім. Зараз вибігли два медведі з лїса і роздерли на місци 42 хлопцїв. А хоч би нас були й висьміяли бетельскі хлопцї, то медведів не були би налякали ся, позаяк тепер нема коло Бетеля анї одного медведя, бо й нема вже давно тих лїсів, в котрих крили ся колись медведї.

Коли ми вже розложили свої шатра, казав нам наш драґоман Льоренцо вготовити вечерю. Ми зібрали ся під одним шатром і тут смачно повечеряли, а хоч цїлий день їхали верхом і добре утомили ся, все-таки були всї веселї. Аж пізно полягали ми спати і спали добре, бо ніч по горячім дни була приятно холодна. Бояти ся не було чого, бо в нашім таборі стояли на сторожи два узброєні Бетельцї, щоби хтось із благородних чоловіколюбцїв з Бетеля не загостив случайно непрошений до нашого табору. Дня 8 мая досьвіта вибрались ми в дальшу дорогу до Єрусалима і може за три години станули в Ель-Біре.

Ель-Біре есть то стародавне Берофт. Тут то стало ся, що коли Пречиста Діва з сьв. Йосифом вертали з Єрусалима до Назарету, спостерегли ся, що нема при них хлопця Ісуса і зараз вернули ся назад до Єрусалима шукати дитини. З Ель-Біре пішли ми на гору Скопус, звідки видко цїлий Єрусалим і его околицю як на долони. Там приїхали були верхом на конях два сьвященики з монастиря сьв. Сальватора в Єрусалимі, що виїхали нам на стрічу, а з ними і два каваси. Ми позлазили з коний, заспівали 121 псалом, помолили ся а відтак посїдали знов на конї та поїхали до Єрусалима, де прибули о 11 год. перед полуднем і зараз пішли помолити ся до церкви Божого Гробу.

Баварцї побули більше як дві недїлї в Єрусалимі і оглянули всї сьвяті місця, а відтак їздили до Вифтлеема, Єріхона, над Мертве море, і т. д. Я за той час брав участь в соборі, що в 1893 р. радив в Єрусалимі. О тім соборі та о торжественнім принятю папского посланника кардинала Лянженіе не буду тут розповідати; скажу лиш, що в соборі брало участь звиш 800 Французів побіч представителїв Всходу, що мимо великої спеки всї слухали викладів, брали участь в торжественних богослуженях, що кождого дня в иншій церкві і після иншого обряду правилось богослужене і що кождого дня відбували ся процесиї. В недїлю на Зеленї сьвята відправив я послїдну службу Божу в Єрусалимі.

(Конець буде.)

Телєґрами

Відень 22 падолиста. На вчерашній авдиєнциї приймав Є. Вел. Цїсар межи иншими також ґр. Гогенварта. — Єї Вел. Цїсарева виїде дня 25 с. м. до Кап Ст. Мартен.

Люблянa 22 падолиста. До краіньского сойму вибрано з куриї громад сїльских самих консервативних Словенцїв.

Будапешт 22 падолиста. На інтерпеляцию, як стоїть справа угорско-галицкого спору о Морске Око, відповів міністер Перчель, що есть надія, що справа буде полагоджена зовсїм в інтересї Угорщини.

Загреб 22 падолиста. Найдост. Архікн. Бланка, жена Найдост. Архікн. Леопольда Сальватора привела на сьвіт сина.

— **Книгарня наукового тов. Ім. Шевченка** у Львові, улиця Академічна ч. 8. продае слїдуючі книжкі: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезиї часть I, 1 зр., Книга казок, поезиї часть II, 60 кр., Твори прозаічні ч. I. 80 кр., ч. II. кр., ч. III. 80 кр. — Записки Товариства імени Шевченка ч. I, II, III, IV. по 1 зр.— Тарас Шевченко. „Кобзар" 2 томи 4·50 зр., з пересилкою 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезий ч. I. 20 кр., З чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, з московского [illegible] кр. — Олекс. Колесса. Шевченко і Міцкевич [illegible] зр. — Герінґ-Герасимович. Що то е господарність 30 кр.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1895, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·	4·55	10·25	6·45	—
Підволочиск	—	1·56	5·46	—	9·50	10·20	—
Підвол. з Підзам.	—	2·10	6·	—	10·14	10·44	—
Черновець	6·15	—	—	10·30	2·40	—	—
Черновець що понеділка	—	—	—	10·35	—	—	—
Стрия	—	—	—	5·25	9·33	—	7·38
Сколього і Стрия	—	—	—	—	—	3·00	—
Белзця				9·15	7·10		

Приходять з

Кракова	1·22	5·10	8·40	7·00	9·06	9·00	—
Підволочиск	2·25	10·00	—	8·25	5·00	—	—
Підвол. з Підзам.	2·13	9·44	—	8·12	4·33	—	—
Черновець	9·50	—	—	1·32	7·37	—	—
Черновець що понеділка	—	—	—	6·17	—	—	—
Стрия	—	—	—	12·05	8·10	1·42	—
Сколього і Стрия	—	—	—	9·16	—	—	—
Белзця				8·00	4·40		

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год вечером до 5 год 59 мін. рано.

Час подаемо після годинника середно-европейского; він ріжнить ся о 36 мінут від львівского: коли на зелїзници 12 год. на то львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Поїзд блискавичний до Львова 8·40 вечер, з Кракова 2·04 по полудни, з Відня 7·04 рано.

За редакцию відповідае: Адам Краховецкий.

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.